

การเปรียบเทียบความสามารถในการเขียนเรียงความและเจตคติต่อวิชาภาษาไทย
ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่เรียนตามแนวทฤษฎีการสอนภาษา
แบบอรรถฐานกับการจัดการเรียนรู้ตามคู่มือครู

วรรณระวี วรรณ

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาการจัดการการเรียนรู้

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

ตุลาคม 2550

การเปรียบเทียบความสามารถในการเขียนเรียงความและเจตคติต่อวิชาภาษาไทย
ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่เรียนตามแนวทฤษฎีการสอนภาษา
แบบอรรถฐานกับการจัดการเรียนรู้ตามคู่มือครู

วรรณระวี วรรณ

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาการจัดการการเรียนรู้

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

ตุลาคม 2550

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

A COMPARISON OF PRATHOM SUKSA VI STUDENTS' WRITING ESSAY AND THEIR
ATTITUDES TOWARDS THAI LANGUAGE SUBJECTS BETWEEN THE
INSTRUCTIONS BASED ON GENRE-BASED APPROACH AND

THE TEACHER'S MANUAL

WANRAWEE WIRAT

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for the
Master of Education Degree in Learning Management
Phranakhon Si Ayutthaya Rajabhat University

October 2007

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ การเปรียบเทียบความสามารถในการเขียนเรียงความและเจตคติ
ต่อวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่เรียนตามแนวทฤษฎี
การสอนภาษาแบบอรรถฐานกับการจัดการเรียนรู้ตามคู่มือครู
โดย นางวรรณระวี วิจารณ์
สาขา การจัดการการเรียนรู้
อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร.วิชา ทรวงแสง
อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม รองศาสตราจารย์ ดร.สมพร แมลงภู

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จันทร์เพ็ญ คล้าย मुख)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.วิชา ทรวงแสง)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.สมพร แมลงภู)

..... กรรมการ
(ซีสเตอร์ ดร.มาลีรัตน์ บุญอนันตบุตร)

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา อนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของ
การศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการจัดการการเรียนรู้

..... อธิการบดี
(รองศาสตราจารย์สุวิทย์ เทียรทอง)

ตุลาคม พ.ศ. 2550

วรรณระวี วรรณ. (2550). การเปรียบเทียบความสามารถในการเขียนเรียงความและเจตคติต่อวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่เรียนตามแนวทฤษฎีการสอนภาษาแบบอรรถฐานกับการจัดการเรียนรู้ตามคู่มือครู. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การจัดการการเรียนรู้). พระนครศรีอยุธยา : มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา. อาจารย์ที่ปรึกษา : รองศาสตราจารย์ ดร.วิชา ทรวงแสง, รองศาสตราจารย์ ดร.สมพร แมลงภู.

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการเขียนเรียงความและเจตคติต่อวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่เรียนตามแนวทฤษฎีการสอนภาษาแบบอรรถฐานกับการจัดการเรียนรู้ตามคู่มือครู กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ของโรงเรียนไทรราชวิทยา อำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2550 เลือกรมา 2 ห้องเรียน โดยใช้ห้องเรียนตามสภาพที่เป็นอยู่จริง จับฉลากเพื่อเลือกกลุ่มทดลอง ห้องเรียนแรกเป็นกลุ่มทดลองที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ตามแนวทฤษฎีการสอนภาษาแบบอรรถฐาน จำนวน 30 คน และห้องเรียนที่สองซึ่งเป็นกลุ่มควบคุมที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ตามคู่มือครู จำนวน 30 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลประกอบด้วย แผนการจัดการเรียนรู้ตามแนวทฤษฎีการสอนภาษาแบบอรรถฐาน แผนการจัดการเรียนรู้ตามคู่มือครู แบบทดสอบการเขียนเรียงความเรื่องเล่าจากประสบการณ์ และแบบทดสอบวัดเจตคติต่อวิชาภาษาไทย ระยะเวลาที่ใช้ในการทดลอง 20 ชั่วโมง โดยใช้แผนแบบการวิจัยเชิงกึ่งทดลอง (Quasi - experimental designs) วิเคราะห์ข้อมูลใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนร่วมแบบหลายตัวแปร (MANCOVA)

ผลการวิจัยพบว่า

1. ความสามารถในการเขียนเรียงความของนักเรียน ที่ได้รับการสอนตามแนวทฤษฎีการสอนภาษาแบบอรรถฐานกับนักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ตามคู่มือครู แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยกลุ่มที่ได้รับการสอนตามแนวทฤษฎีการสอนภาษาแบบอรรถฐานมีค่าเฉลี่ยสูงกว่า กลุ่มที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ตามคู่มือครู
2. เจตคติต่อวิชาภาษาไทยของนักเรียน ที่ได้รับการสอนตามแนวทฤษฎีการสอนภาษาแบบอรรถฐานกับนักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ตามคู่มือครู ไม่แตกต่างกัน

Wanrawee Warat. (2007). **A Comparison of Prathom Suksa VI Students' Writing Essay and Their Attitudes towards Thai Language Subjects between the Instructions Based on Genre-Based Approach and the Teacher's Manual.** Master Thesis, M.Ed. (Learning Management). Phranakhon Si Ayutthaya : Phranakhon Si Ayutthaya Rajabhat University. Advisory Committee : Associate Professor Dr.Wicha Suangsawang, Associate Professor Dr. Somporn Malangpoo.

ABSTRACT

The purpose of this study was to compare Prathomsuksa 6 students' writing essays and their attitudes towards Thai language subject taught based on genre-based approach and the teacher's manual. The sample groups were 60 Prathomsuksa VI students at Trirajvitthaya School in Bangsai District under Phranakhon Si Ayutthaya Educational Service Area 2 Office in the first semester of 2007. Simple random sampling was done with authentic classes. Thirty students were drawn from the first class as the experimental group, and taught with genre-based approach. The other 30 students were drawn from the second class as the controlled group and taught with the teacher's manual. The instruments for data collection included the teaching plans in relation to the genre-based approach, the teaching plan in relation to the teacher's manual, testing method for writing essays about students' experiences and attitude measuring test. The duration of the experiment was twenty hours. Statistical analysis was employed using MANCOVA.

The results are indicated as follows :

1. The students' competence in writing essays taught by the instruction based on genre-based approach and the teacher's manual was significantly different at the level of .01 and the mean of the experimental group taught by the instruction based on genre-based approach was higher than that of the controlled group who learned using the teacher's manual.
2. The students' attitudes towards Thai language subject of the experimental group taught with the genre-based approach and the controlled group taught with the teacher's manual were not different.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยดี เพราะได้รับความกรุณา คำแนะนำความช่วยเหลือ ตลอดจนให้ความรู้ แนวคิดและคำปรึกษาเป็นอย่างดีจาก รองศาสตราจารย์ ดร.วิชา ทรวงแสง รองศาสตราจารย์ ดร.สมพร แมลงภู กรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ และกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จันทร์เพ็ญ คล้ายมุข และ ซิสเตอร์ ดร.มาลีรัตน์ บุญอนันตบุตร ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณในความกรุณาเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณ คณาจารย์สาขาการจัดการการเรียนรู้ทุกท่าน ที่ได้ให้การอบรมสั่งสอน ให้ความรู้และความเมตตาเสมอมา ขอขอบพระคุณผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 ท่าน ได้แก่ นางสาวอุษา วีระสัย นางสาวเพ็ญพรรณ กริ่งไกร นางน้ำค้าง เหมือนเพชร นางอัมพรพรรณ ฐิติชา และนางนันทิยา กล้าแสง ที่ได้กรุณาให้ความอนุเคราะห์ตรวจแก้ไข ปรับปรุง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยและให้ข้อเสนอแนะ คำแนะนำต่าง ๆ อันเป็นประโยชน์ต่อการวิจัยครั้งนี้

ขอขอบพระคุณคณะผู้บริหารฝ่ายการศึกษาอัครสังฆมณฑลกรุงเทพฯ ที่ได้สนับสนุนทุน สำหรับการศึกษาครั้งนี้ ขอขอบพระคุณคณะผู้บริหาร คณะครู โรงเรียนไตรราชวิทยา ที่ได้คำแนะนำ อำนวยความสะดวกในการให้ผู้วิจัยได้ทำการทดลอง เก็บรวบรวมข้อมูล และขอขอบใจนักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 6 และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้ให้ความร่วมมือในการทดลองและวิจัยใน ครั้งนี้ให้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยดี

ขอขอบพระคุณญาติพี่น้อง และครอบครัวที่คอยให้ความช่วยเหลือและให้กำลังใจเสมอมา รวมทั้งผู้ที่มีส่วนช่วยเหลือให้งานวิจัยฉบับนี้สำเร็จลงแต่มิได้กล่าวนาม

คุณค่าและประโยชน์ของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบแด่ผู้ที่มีพระคุณทุกท่าน

วรรณระวี วิรัตน์

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	จ
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ฉ
กิตติกรรมประกาศ.....	ช
สารบัญ.....	ฅ
สารบัญตาราง.....	ฎ
สารบัญภาพประกอบ.....	ฏ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	3
ความสำคัญของการวิจัย.....	3
ขอบเขตการวิจัย.....	3
หน่วยในการวิเคราะห์/หน่วยในการศึกษา.....	3
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	3
ตัวแปรที่ศึกษา.....	4
ระยะเวลาในการทดลอง.....	4
เนื้อหาที่ใช้ในการทดลอง.....	4
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	4
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	5
สมมติฐานการวิจัย.....	6
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	7
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	8
แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับภาษากับการคิด.....	8
แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับความสามารถในการเขียนเรียงความ.....	11
แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับเจตคติต่อวิชาภาษาไทย.....	22

สารบัญ (ต่อ)

บทที่

หน้า

2 (ต่อ) แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับแนวทฤษฎีการสอนภาษาแบบอรรถฐาน (Genre-based approach).....	30
แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้ตามคู่มือครู.....	47
แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับความฉลาดทางอารมณ์.....	47
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	58
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	64
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	64
เนื้อหาที่ใช้ในการทดลอง.....	64
แผนแบบการทดลองและขั้นตอนดำเนินการวิจัย.....	65
ระยะเวลาที่ใช้ในการทดลอง.....	67
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	67
การสร้างและหาคูณภาพเครื่องมือ.....	68
วิธีดำเนินการทดลองและการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	74
การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	75
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	76
ตอนที่ 1 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความฉลาดทางอารมณ์ ความสามารถในการเขียนเรียงความและเจตคติต่อวิชาภาษาไทย ของนักเรียนที่เรียนตามแนวทฤษฎีการสอนภาษาแบบอรรถฐานกับ การจัดการเรียนรู้ตามคู่มือครู.....	77
ตอนที่ 2 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของความสามารถในการเขียนเรียงความ และค่าเฉลี่ยของเจตคติต่อวิชาภาษาไทยของนักเรียนเรียน ตามแนวทฤษฎีการสอนภาษาแบบอรรถฐานกับการจัดการเรียนรู้ ตามคู่มือครูก่อนการทดลอง.....	78

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4 (ต่อ) ตอนที่ 3 ค่าความสัมพันธ์ระหว่างคะแนนความฉลาดทางอารมณ์ ก่อนการทดลอง ความสามารถในการเขียนเรียงความก่อนทดลอง เจตคติต่อวิชาภาษาไทยก่อนทดลอง ความสามารถในการเขียน เรียงความหลังทดลอง และเจตคติต่อวิชาภาษาไทยหลังทดลอง.....	80
ตอนที่ 4 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของความสามารถในการเขียนเรียงความ และค่าเฉลี่ยของเจตคติต่อวิชาภาษาไทยของนักเรียนที่เรียน ตามแนวทฤษฎีการสอนภาษาแบบอรรถฐานกับการจัดการเรียนรู้ ตามคู่มือครูหลังการทดลอง.....	81
5 สรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ.....	83
สรุปผลการวิจัย.....	83
อภิปรายผล.....	84
ข้อเสนอแนะ.....	86
บรรณานุกรม.....	88
ภาคผนวก.....	98
ภาคผนวก ก รายนามผู้เชี่ยวชาญในการตรวจเครื่องมือการวิจัย และหนังสือเรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือการวิจัย.....	99
ภาคผนวก ข ปฏิทินการดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	102
ภาคผนวก ค แบบทดสอบการเขียนเรียงความเรื่องเล่าจากประสบการณ์ คำดัชนีความยากของแบบทดสอบการเขียนเรียงความค่าอำนาจจำแนก ของแบบทดสอบการเขียนเรียงความค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ เรียงความ.....	104
ภาคผนวก ง แบบสอบถามวัดเจตคติต่อวิชาภาษาไทย การหาประสิทธิภาพ ของแบบสอบถามวัดเจตคติต่อวิชาภาษาไทย.....	113

สารบัญ (ต่อ)

บทที่

หน้า

ภาคผนวก (ต่อ)

ภาคผนวก จ ผลการประเมินแผนการจัดการเรียนรู้.....	119
ภาคผนวก ฉ คะแนนความสามารถการเขียนเรียงความของกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม.....	122
ภาคผนวก ช แบบประเมินความฉลาดทางอารมณ์.....	125
ภาคผนวก ซ แผนการจัดการเรียนรู้กลุ่มทดลอง (การจัดการเรียนรู้ตามแนวทฤษฎี การสอนภาษาแบบบูรณาการ) และแผนการจัดการเรียนรู้กลุ่มควบคุม (การจัดการเรียนรู้ตามคู่มือครู).....	131
ภาคผนวก ฅ แบบสังเกตพฤติกรรมความร่วมมือกิจกรรมกลุ่ม และแบบสังเกตพฤติกรรมมารยาทในการเขียนเรียงความ.....	226
ประวัติย่อผู้วิจัย.....	231

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

สารบัญตาราง

ตาราง		หน้า
1	เกณฑ์การตรวจเรียงความแบบ English as a Secondary Language (ESL).....	17
2	แสดงเกณฑ์การให้คะแนนการเขียนเรียงความ.....	20
3	แสดงเกณฑ์การตรวจให้คะแนนแบบทดสอบการเขียนเรียงความ.....	22
4	แสดงลำดับคำถามที่ใช้ในการดำเนินเรื่องตามอรรถลักษณะ ทั้ง 8 ประการ.....	42
5	แผนแบบการทดลอง.....	65
6	ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย.....	66
7	เกณฑ์การให้คะแนนการเขียนเรียงความ.....	71
8	ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความฉลาดทางอารมณ์ก่อนทดลอง ของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม.....	77
9	ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความสามารถในการเขียนเรียงความ และเจตคติต่อวิชาภาษาไทยของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม.....	78
10	ผลการเปรียบเทียบโดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนร่วมแบบหลายตัวแปร ของคะแนนความสามารถในการเขียนเรียงความและค่าเฉลี่ยของเจตคติต่อ วิชาภาษาไทยก่อนการทดลอง.....	79
11	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนความฉลาดทางอารมณ์ก่อนการทดลอง คะแนนความสามารถในการเขียนเรียงความก่อนทดลอง คะแนนเจตคติ ต่อวิชาภาษาไทยก่อนทดลองคะแนนความสามารถในการเขียนเรียงความ หลังทดลอง และ คะแนนเจตคติต่อวิชาภาษาไทยหลังทดลอง.....	80
12	ผลการเปรียบเทียบโดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนร่วมแบบหลายตัวแปร ของคะแนนความสามารถในการเขียนเรียงความและค่าเฉลี่ยของเจตคติ ต่อวิชาภาษาไทยหลังการทดลอง.....	82

สารบัญภาพประกอบ

ภาพประกอบ

	หน้า
1 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	5
2 แบบจำลองความสัมพันธ์ระหว่างเจตคติ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน.....	25
3 สรุปขั้นตอนการลำดับความของเรื่องเล่าจากประสบการณ์.....	34
4 สรุปขั้นตอนการลำดับความของรายงาน.....	35
5 สรุปขั้นตอนการลำดับความของการอธิบาย.....	36
6 สรุปขั้นตอนการลำดับความของเรื่องราวเกี่ยวกับความคิดเห็น.....	37
7 สรุปขั้นตอนการลำดับความของวิธีการ.....	38
8 สรุปขั้นตอนการลำดับความของเรื่องเล่าหรือบรรยายเชิงจินตนาการ.....	39
9 สรุปขั้นตอนการลำดับความของอภิปราย.....	40
10 สรุปขั้นตอนการลำดับความของการสังเกต.....	41
11 วงกลมแสดงรายละเอียดขั้นตอนของการควบคุมอรรถภาษาในการสอนเขียน ตามแนวทฤษฎีการสอนภาษาแบบอรรถฐาน.....	43